

Humanistisch Verbond: Statement van Rein Zunderdorp, voorzitter,
t.g.v. Invitational Conference over voltooid leven NVVE, 17 mei 2010

1. **Het leven:** Humanisten hechten sterk aan het leven voor de dood.
Mensen streven naar aan gelukkig en lang leven. Wij pleiten voor forse investeringen in aandacht en zorg voor mensen die dat nodig hebben, zeker ook in de palliatieve fase. Juist om de menselijke waardigheid te garanderen.
2. **Zelfbeschikking**
De discussie over hulp bij zelfdoding moet in twee rondes worden gevoerd.
1^e Kiest u uiteindelijk voor zelfbeschikking of voor beslissing door de staat, de kerk en/of een monopolistische beroepsgroep?
2^e Als u kiest voor zelfbeschikking: welke overwegingen en zorgvuldigheidseisen zijn dan aan de orde?
NB Als u niet kiest voor zelfbeschikking frustreert u dan de discussie niet met uw gelegenheidsargumentatie over palliatieve zorg en zorgvuldigheid, hoe goed bedoeld ook.
3. **Politieke partijen** en de verkiezingsprogramma's
Zij beantwoorden de kernvraag, voor of tegen zelfbeschikking, zeer verschillend.
  - a. voor zelfbeschikking kiezen: VVD, PvdA, D'66, GroenLinks, Partij voor de Dieren
  - b. tegen zelfbeschikking kiezen: Christen Unie en Staatkundig Gereformeerde Partij: zij verklaren de eigen dogma's algemeen verbindend, via wetgeving voor alle burgers!
  - c. CDA en SP ontwijken de keuze met open deuren over betere zorg, de andere partijen spreken zich niet uit
Minister Klink verwijst alleen naar bestaande wetgeving en is blijkbaar uitgeregeerd
4. **Medische stand**, andere hulpverleners en de mensen zelf:
de rolverdeling moet bepaald worden.
De medische wereld is verdeeld:
1^e Cie Dijkhuis gaf in 2004 verstandig advies voor verdere discussie
2^e De recente reactie van de KNMG op het initiatief Uit Vrije Wil was een botte afwijzing die de klok 10 jaar terugdraait. Het is een terugval die de medici buiten de werkelijkheid en wellicht buiten spel zet.
De wetgever moet daarom het monopolie op de verstrekking van middelen doorbreken en moet tevens de strafbaarstelling van zorgvuldige hulp bij zelfdoding, ook door niet medici, beëindigen.